

Miroslav Farkaš

Partnerské vzťahy

nádherné výšiny, ale aj údolie slz...

Toto nás v škole nikdy neučili...

Partnerské vztahy

*Nádherné výšiny,
ale aj údolie slz...*

Jazyková korektúra: Eugénia Jakubcová
Obálka: Lenka Ferejová, Miroslav "mirec" Farkaš
Zalomenie vnútra: Andrea Hošťáková, Pavel „Hirax“ Baričák
Prvé vydanie
Vytlačili Těšínské papírny

ISBN 978-80-971518-2-9

Miroslav „mirec“ Farkaš

Partnerské vztahy

*Nádherné výšiny,
ale aj údolie slz...*

*Túto knihu s láskou venujem svojim deťom
Jurajovi, Petrovi, Jánovi, Miroslave a Marekovi.
Nech im kniha pomôže nájsť základný
zmysel života v láske.*

Obsah

Predslov	7
----------------	---

Úvod

Všetko sa začalo chybou pri výchove	11
Ako nás (ne)prípravila do života škola	15
Vplyv spoločnosti a okolia na vedomie a vzťahy ľudí	19

Prvá časť

Aj vzťahy majú svoje pravidlá	25
Podobné priťahuje podobné	31
Spoznávanie skutočnej povahy podľa indícií	37
Pretváрка je pre vzťah dokonalou ničivou silou	48
Vzťah je reprezentovaný dvojjediným „MY“ (sme)	55
Zachovanie slobody osobnosti každého jedinca vo vzťahu	64
Dôvera je existenčným prvkom vynikajúceho vzťahu	69
Vzťah na diaľku	88
Rozchody a návraty	92
Sex a vzťahy	101
Všetko na svete má naozaj dve podoby	105
Vekový rozdiel partnerov	110
Pandorina skrinka – alebo: Čo má ostať skryté	115

Druhá časť

Začíname vzťah	119
Obdobie, ktoré rozhoduje... hlavne o vašej budúcnosti	120
Čo by ste mali vedieť už v období prvých zamilovaní	127
Kamarátsky vzťah	130
Kamarátsky vzťah vám dáva návod	136
Prechod z kamarátstva na vážnejší vzťah	143
Vážny partnerský vzťah	153
Čo by ste mali prebrať s partnerom pred vstupom do manželstva ...	158
Komunikácia v partnerstve	164
Láska a jej prejavy	169
Manželský vzťah/vzťah „druh a družka“	180
Príčiny vzniku manželských konfliktov	186

Riešenie vzťahových problémov v manželstve	193
Prvé zaváhania	201
Úprimnosť najneskôr – hneď!	203
Umenie rozprávať – Umenie počúvať	209
Ako chcete žiť? Prijatie „zlatého streda“	215
Návraty do minulosti I.	219
Návraty do minulosti II.	224
Následky rozvodu dlhoročného manželstva	235
„Vyhasnuté manželstvá“	244
Partnerský vzťah na dohodu (tzv. priateľsko-sexuálny vzťah)	250
(Otvorený partnerský vzťah)	253

Tretia časť

Vzťahy a „Nová doba“	255
Prepojené nádoby Viery a Lásky	259
Všetko súvisí so všetkým	267

Predslov

„Ukáž človeku cestu – ale nenúť ho po nej kráčať.“

(autor)

Kolkými slovami sa dá vyjadriť **skutočný pocit lásky**? Presne toľkými, kolkými sa dá vyjadriť bolesť, ktorú môže spôsobiť sklamanie v nej. V básňach, v piesňach, aj vo vyznaniach ľudí – všade sa ospevuje láska ako jednoznačne najkrajší pocit človeka. Nespočetnekrát ste mohli počuť, že láska môže prinášať aj bolesť, sklamanie, nešťastie, ba i smrť... Za najkrajším, ale aj za najzúfalejším pocitom však stojí **človek**. Človek je tým, ktorý dokáže milovať celou dušou i telom – no je aj tým, ktorý dokáže zraniť najhlbšie city iného človeka. Láska sama osebe nikdy nemohla a ani nikdy nepriniesla bolesť. Vždy bola, je a aj zostane láskou pre každého človeka, ktorý ju cíti vo svojom srdci i v myslí. Láska je od počiatku sveta stála – to len človek sa mení... Každý túži byť milovaný, no nie každý vie milovať iného človeka. Malé dieťa netúži po žiadnom bohatstve – túži len po láske matky, otca... po ich objatí a pozornosti. Kto zmení túžbu dieťaťa z bohatstva lásky – na túžbu po veciach? Dospelí ľudia, ktorí zmenia jeho hodnoty – rodičia, vychovávatelia, zamestnávateľia, celá spoločnosť...? Kdesi v srdci i myslí však aj naďalej ostáva túžba po láske. Kto nás učí, čo je pravou hodnotou v živote? Je to strecha nad hlavou? Stabilná práca? Dobrý príjem? Sociálne istoty (ktoré nie sú)? Alebo je to všeobecne bezstarostný život? Je to radosť zo šťastia našich detí?

Ozaj – čo je to vlastne šťastie? Je šťastný bohatý človek – alebo je šťastný ten, kto je milovaný? Odpovede na tieto otázky sú preberané zo všetkých strán a je na ne veľmi veľa rôzne vykladaných názorov. Najkrajšia odpoveď je zrejme tá, ktorá vraví, že dobre je byť bohatým a zároveň aj milovaným. Bohatstvo – teda inak povedané – množstvo peňazí, ktoré ho predstavuje, je rôzne. Niekomu k bohatstvu stačí málo, inému nestačia ani milióny, hoci ich neminie ani do smrti. Dôležitý je fakt, že vytvorenie hmotného bohatstva nie je(!) v silách každého človeka. Ako je to ale s láskou? Je láska – a s ňou aj pocit, že ste milovaní – výhradne vo vašich vlastných silách?

Láska je pocit, ktorý na rozdiel od hmotného bohatstva môžete vlastniť aj po smrti... fyzickej smrti. Či niektorí ešte neviete, že duša človeka je nesmrteľná, a to, čo jej zostane, sú len jej činy, vedomosti a láska? Neviete ešte nič o existencii všemohúcej mysliacej energie – inak u nás nazývanej Boh? Je to škoda..., ale stačí si prečítať okrem Biblie aj niekoľko vedeckých kníh – a mnohé sa dozviete. Dozviete sa o sile ľudskej mysle, o jej nekonečnosti a hlavne o láske, ktorá je prapodstatou ľudského stvorenia. Láska je majetkom duše každého človeka a je len na vás, ako so svojím majetkom nakladáte. Keďže všetko na tomto svete je stvorené z dvoch polovic – aj láska môže byť dokonalá len v spojení jej dvoch častí: mužskej a ženskej. Dokonalý zámer Boha, ktorým zabezpečil život na zemi, a zároveň pochopenie dokonalej úplnosti lásky, ktorá pochádza z **jednoty** túžby dvoch tiel a dvoch duší po úplnom splynutí. Tomu sa hovorí – „**milovať a byť milovaný**“.

Vaše **vedomosti a váš pocit** budú jediným rozhodujúcim faktorom, ktorý vás povedie pri naplňaní vašej túžby po skutočnej láske.

(Pojem „skutočná láska“ používam veľmi nerád, pretože láska ako taká nemá dve mená a nemá prívlastky. Je len láska. No niektorí ľudia zakrývajú predstieraním lásky svoje sebecké záujmy – väčšinou majetkové a sexuálne – čím vytvorili viacej pomenovaní pre lásku. Láska dostala prívlastky: zisťná, vypočítavá, predstieraná, falošná... atď. Preto prívlastok „skutočná“ oddeľuje v knihe lásku od všetkých jej mylných podôb.)

Vedomosti a pocit. Vedomosti môžete mať, ale aj nie... Keďže systematicky nikto neučí, ako sa správať vo vzťahu, čo vzťahu škodí a naopak – čo mu prospieva, tak je len na vašom rozhodnutí, či to budete chcieť vedieť alebo nie. Môžete získavať vedomosti len vlastnými skúsenosťami (spôsobom „pokús – omyl“) – čo je vždy veľmi bolestivé a vôbec nie rozumné, alebo sa môžete veľmi veľa (a oveľa rýchlejšie) naučiť teoreticky – a v praxi sa vyhnúť zbytočným chybám. **Chcete alebo nechcete** – to je základné právo voľby, ktoré bude nielen vo vzťahoch, ale v celom vašom živote výrazne ovplyvňovať jeho kvalitu. Základné vedomosti sa môžete naučiť, ale rovnako tak je potrebné naučiť sa vnímať hlavne svoje pocity. Pocit má každý jeden človek! Pocit dokáže viesť človeka oveľa lepšie ako rôzne rady nezainteresovaných ľudí. Pozorne si vždy vypočujte rady, čítajte názory, zberajte vedomosti – lebo to je najlepšia cesta k poznaniu a múdrosti. **Zistíte, že každý(!) vzťah – či už dobrý alebo zlý – je záležitosťou kvality ľudí, ktorí v ňom sú.** Aj vy si nakoniec dáte otázku: „Naozaj sú to vzťahy, ktoré

sú veľmi komplikované?“ Nie – sú to ľudia, ktorí chcú vzťah a vstupujú doň bez poznania jeho zákonitostí a bez poznania seba i človeka, s ktorým sú vo vzťahu. Je to človek, ktorý pre svoju povahu, charakter, vedomosti, a taktiež svojské cítenie, robí chyby a narúša prirodzenosť lásky. Je to človek, ktorý rozdelil lásku na fyzickú a duševnú. Ten istý človek, ktorý má v sebe nevyčerpatelné množstvo lásky – ale nevie s ňou narábať... Prečo je toľko zmätku vo vzťahoch? Sú stovky a tisíce otázok, ktoré možno zodpovedať len vysvetlením súvislostí medzi nimi a pochopením zmyslu a podstaty ľudského bytia.

Človek je komplikovaný tvor, ktorý buď vie skutočne **milovať rozumom i srdcom**, alebo vedome podvádza vo vzťahu, či z nevedomosti robí chyby. Najhorší sú tí, ktorí vedome a opakovane spôsobujú bolesť iným... Šliapu po láske iných, pretože nevedia, že šliapu po vlastnej duši.

Chcete naozaj prežiť život v skutočnej láske, byť pochopení a mať partnera, ktorému budete dôverovať po všetkých stránkach? Chcete sa vyhnúť vlastným záväzom a žiť v harmonickom vzťahu? Vôbec to nie je ťažké – stačí chcieť zlepšovať svoju povahu a charakter, učiť sa vnímať partnera i svoje pocity a čo najlepšie spoznať zákonitosti vzťahov. Zákonny a pravidlá boli dané ľudstvu už odnepamäti... – ja som ich dal len do súvislostí, bez ktorých nie je možný žiadny pekný vzťah. Vnímajte sami seba v súlade **s pravdou svedomia**. Čo sa vám nepáči – zmeňte, čo sa vám páči – zdokonalte. Až potom spoznáte vo vlastnom obraze človeka, ktorého raz budete milovať tak ako seba – so všetkými jeho vlastnosťami, ktoré bude mať. Ale nechcem predbiehať...

Verím, že kniha pomôže všetkým – všetkým, ktorí ju nebudú len čítať...

Úvod

Všetko sa začalo chybou pri výchove

Položme si otázku, kto je zodpovedný za výchovu detí našej spoločnosti. Niektorí si myslia, že sú to **rodičia**, druhí zase vravia že spoločnosť. Mladých rodičov však mala pripraviť na výchovu detí **škola** zodpovedná za výchovu mládeže. Škola však plní iné úlohy vyplývajúce z učebných osnov, ktoré im pripravila **vláda našej spoločnosti**. Vládu sme si vybrali my – väčšinou už rodičia. Takto vznikol začarovaný kruh, v ktorom nie je možné určiť, kto je skutočne zodpovedný. A tak sme sa teda stali zodpovednými všetci. A aj sme!

Náš prvý kontakt so svetom sa začína už plačom pri narodení. Postupne začíname vnímať svet okolo seba a zaznamenávať všetkými svojimi zmyslami a podvedomím udalosti, ktoré ovplyvňujú nielen našu fyzickú kondíciu, ale aj vývoj našej osobnosti a charakteru. Prirodzene sme pri vývoji a formovaní našej osobnosti i charakteru odkázaní na **spôsob výchovy**, ktorý uplatňujú hlavne naši rodičia, ale aj škola a spoločnosť. Spôsob a kvalita ich výchovy závisí aj od charakteru a povahy rodičov – vychovávateľov – a ich prirodzenej, ale aj odbornej spôsobilosti na výchovu.

Doteraz neexistoval, a ešte stále neexistuje, žiadny ucelený a organizovaný spôsob správnej výchovy detí. Preto nemožno od rodičov všeobecne očakávať, že poskytovali alebo v súčasnosti poskytujú svojim deťom správnu a kvalitnú výchovu, keďže ani oni sami neboli na to – žiaľ – kvalifikovane pripravení...

Nemožno im však uprieť snahu, že chcú naozaj to najlepšie pre život svojich detí a ich budúcnosť. Aké sú ale výsledky výchovy rodičov napriek ich snahe, keďže ich nikto na to kvalifikovane nepripravil?

(Samozrejme nebudem v tejto knihe podrobne rozoberať, ako má ucelene vyzerieť správna výchova detí, ale poukážem na niektoré praktiky výchovy, ktoré ovplyvňujú kvalitu budúcich vzťahov počas spoznávania sa – a neskôr i v manželstve.)

Rodičia sa v úsilí „uchrániť“ deti pred chybami a všakovakými nástrahami života aj sami dopúšťajú niekoľkých chýb...

Nechápu potrebu takej výchovy detí, ktorá by viedla k ich samostatnosti, ale ponechávajú deťom iba veľmi obmedzený priestor na vlastné hľadanie riešení a odpovedí na otázky. Ponúkajú – ba až vnucujú deťom svoje vlastné názory, rozhodujú za ne aj v situáciách, ktoré by mali zvládnuť už bez pomoci. Namiesto trpezlivého vysvetľovania deťom prikazujú – nevnímajú ich ako jedinečné rovnocenné bytosti, ale skôr ako podriadených členov domácnosti. Vychovávajú ich systémom neustáleho napomínania, karhania a výčitiek, čím dokazujú, že nevedia využiť spôsob výchovy detí dohodou, a ani trvať na zodpovednosti detí za nedodržanie dohody. Pri výchove sú autoritatívni. Rodičia si ani neuvedomujú, že týmto spôsobom výchovy bránia dieťaťu v rozvoji jeho osobnosti, že mu bránia v schopnosti stať sa samostatným a prijímať zodpovednosť za svoje vlastné rozhodnutia – teda aj za kvalitu svojho života.

Deti, vychovávané nevhodnými metódami, vôbec nie sú vnútorne – teda ani psychicky – pripravené úplne prirodzene prijímať následky svojich rozhodnutí a niesť za ne úplnú zodpovednosť. Z toho dôvodu nemožno dúfať, že deti sa aj vnútorne stotožnia so skutočnosťou, že **prijatie zodpovednosti** sa od nich logicky očakáva!

Neskôr sa preto dostávajú pod psychický tlak, na ktorý neboli pripravené a pri ktorom – zatiaľ ešte stále citlivé detské povahy – vyžadujú niekedy aj odbornú pomoc psychológa...

Keď si uvedomíme, že dieťa pri nesamostatnom rozhodovaní prichádza aj o pocity radosti a sebavedomia z len a len vlastného(!) úspechu, tak sú závažnosť a dosah nesprávnej výchovy oveľa väčšie.

Ak dieťa nežiada o pomoc pri riešení nejakej úlohy, ale rodičia mu vnútiť svoju „istú a správnu“ predstavu riešenia, je dieťa (napriek možnému úspechu z jeho vlastného rozhodnutia) pripravené o pocit úprimnej radosti, sebavedomia a uvedomovania si svojho – „**JA SOM!**“

Práve **objavovanie seba samého** vlastným úsilím dieťaťa a jeho úspechy dosiahnuté samostatnou prácou vedú k posilneniu jeho sebavedomia a k „zdravému“ vývinu ega osobnosti, hrdosti, cti, povahy a charakteru dieťaťa. Pritom si nesmieme pomýliť **oprávnenú hrdosť**, ktorú dieťa získa poctivo – teda vlastným úsilím – **s falošnou pýchou človeka**, ktorá je svojou podstatou nesmierne vzdialená od skutočnej hrdosti človeka.

Ak sa teda dieťa postupne naučí **prijímať zodpovednosť** za všetky svoje správne, ale aj nesprávne rozhodnutia, môžu byť rodičia plným právom hrdí na svoj mimoriadne dôležitý úspech vo výchove, ktorú môžeme nazvať – „**správna výchova**“...

Naučiť sa to však môžu všetky deti len za predpokladu, že rodičia ich cieľavedome nechajú rozhodovať sa samostatne. Samozrejme, s prihliadnutím na ich vek i nadobudnuté schopnosti... Úloha rodičov pritom spočíva v pokojnom vysvetlení ich vlastného názoru, skúseností a poznatkov, ktoré v danej veci majú, no rozhodnutie sa musí naučiť urobiť dieťa samo. (S výnimkou rozhodnutí, ktoré by priamo ohrozovali život a zdravie dieťaťa, ktoré vzhľadom na príliš nízky vek nie je zatiaľ schopné posúdiť nebezpečenstvo.)

Je veľmi nesprávne, ak rodičia vnášajú **strach a pochybnosti** do vedomia, a tým aj do podvedomia detí. Týmto ich v rozhodovaní zneisťujú a veľmi nepriaznivo ovplyvňujú. Rodičov možno ospravedlniť tým, že nevedia o závažných následkoch takej výchovy a neboli nikdy cieľavedome ani odborne pripravovaní na správnu výchovu detí. (Veľmi nepriaznivé vplyvy na výchovu detí a neskôr aj na partnerské vzťahy – ako sú strach a pochybnosti – uvediem v nasledujúcich častiach.)

Rodičia sa zvyčajne veľmi neradi vzdávajú svojho „mocenského postavenia“ a z titulu rodiča a rodičovskej zodpovednosti si zvyknú uľahčiť svoju výchovnú prácu vydávaním príkazov, zákazov a rozhodnutí, pri ktorých nemá dieťa právo „odvrátať“ – (ešte ani v pubertálnom veku) – čiže vyjadriť svoj vlastný názor.

Možnosť vzájomnej výchovnej komunikácie je tým vylúčená, deti nemajú možnosť a ani priestor na vyjadrenie svojho názoru. Majú pocit nespravodlivosti, nariadenia a príkazy vykonávajú iba automaticky, s nevôľou a bez toho, aby pochopili aj dôvody rozhodnutí rodičov. Z týchto dôvodov nebadane začne viaznuť vzájomná komunikácia a citový život v rodine postupne upadne... Niekedy sa stáva, že príde aj k úplnej citovej odluke detí a rodičov...

Úplným opakom – rovnako nesprávnej výchovy detí – býva tzv. „kamarátsky prístup“ otca alebo matky k svojim deťom, pri ktorom zaniká zo strany detí úcta a vážnosť k rodičom. Rodičia nazývajú priateľský spôsob výchovy „moderným prístupom“ vo výchove detí. Sami sa tým len zbavujú vlastnej autority, ktorou by mali pre svoje deti byť. Byť autoritou – a byť autoritatívnym pri výchove – to sú dva veľmi rozdielne pojmy! Byť prirodzenou autoritou a vzorom pre deti je veľmi dôležité, zatiaľ čo vyžadovanie úcty od detí príkazmi, zákazmi a násilím – teda autoritatívne, je veľmi škodlivé. Byť kamarátom detí, ktoré ešte nedokážu oceniť priateľský prístup rodičov k nim, je len odpozeranou – že vraj „výchovou“ z filmov, ktoré nemajú s realitou nič spoločné(!) a vyzdvihujú cháparosť detí až nehorázne. Ak rodičia nedokážu premys-

lene a cieľavedome vychovávať svoje deti, tak sa stanú ich „kamarátmi“ a domnievajú sa, že takým prístupom sa im podarí vychovať deti naozaj dobre. Je to len útek rodičov od výchovne zodpovednej a premyslenej práce – nahradená snahou o získanie si priazne detí – nič viac... Musím dodať, že „kamarátsky“ spôsob výchovy je veľmi rozšírený najmä u rozvedených žien a mužov, ktorým ostali deti vo výchove.

Rodičia sa svojím autoritatívnym spôsobom výchovy sami pripravujú o možnosť bližšie spoznať zmýšľanie svojich detí. Bránia deťom v možnosti „náviku“ prijímania vlastnej zodpovednosti, v rozvoji dôvery medzi rodičmi a deťmi a aj v posilňovaní ich zdravého sebavedomia. Pokladám za veľmi dôležité spomenúť skutočnosť, **že slovo „zodpovednosť“ nemožno chápať len ako negatívnu či akúsi nepríjemnú povinnosť.** Prijímanie zodpovednosti nám v každodennom živote zabezpečuje (o. i.) veľmi dôležitú dôveryhodnosť, dodáva nám pocit istoty a radosti z výsledkov, pri ktorých sme boli úspešní len vďaka vlastnej schopnosti: vedieť byť zodpovední.

Rodinné puto, vzájomná láska, priateľská atmosféra, pocit opory v rodine a osobný príklad, ktorý deti odpozerajú zo spôsobu žitia a správania sa rodičov – to všetko má nesmierny význam pri výchove detí. A to nielen v období, keď už deti samy budú chcieť nadväzovať prvé známosti vo vzťahoch a premýšľať o založení vlastnej rodiny, ale aj v celom ich živote.

Kto chce svojim deťom niečo dať, nech im dá práve toto...

Na záver: Čo je teda najdôležitejšie pri výchove detí?

1. Viesť deti k samostatnosti.
2. Naučiť deti uvedomelo prijímať zodpovednosť.
3. Trpezlivo formovať ich charakter a povahu.
4. Budovať ich pozitívne sebavedomie.
5. Viesť deti k láske a k pochopeniu zmyslu života.

Takto vychované deti majú veľmi dobré základy k tomu, aby aj ako dospelí pokračovali v samostatnom formovaní povahy a charakteru a vedeli si neskôr správne vybrať aj životného partnera.

„Bohatstvo človeka je ukryté v jeho láske, múdrosti a pochopení zmyslu života.“

(autor)

Ako nás (ne)pripravila do života škola

Ak sme pri výchove boli odkázaní väčšinou na neodbornú výchovu od rodičov (a to aj napriek ich úprimnej snahe vychovať a pripraviť nás čo najlepšie na reálny život), tak je tu ešte inštitúcia, na ktorú sa rodičia spoliehajú a ktorá je plná odborne i pedagogicky vzdelaných profesionálov.

Rodičia sa nielen spoliehajú, ale aj očakávajú, že skutočne pripraví ich deti **po každej stránke** na reálny život a doplní aj tie časti vo výchove detí, ktoré rodičia nezvládli...

Tou inštitúciou je – **škola**.

Navštevovanie základnej školy je vo väčšine krajín sveta povinné pre všetky deti, čím sa škola stala najjednoduchšou, najvplyvnejšou a aj najväčšou organizáciou, ktorá má (či lepšie – mala by mať) najlepšie možnosti na **ucelenú odbornú výchovu mládeže**. Naše školstvo je vysoko profesionálne organizovaný systém zariadení, ktoré pripravujú celé generácie detí na život a prácu v spoločnosti. Tak by to malo byť – **na život a na prácu...**

No na „život“ školstvo pozabudlo nielen u nás... V celom svete len ťažko nájdete školu, ktorá by sa systematicky venovala ucelenej výchove mládeže aj v oblasti partnerských vzťahov, výchove v morálke, k sebapoznaniu, úcte a cti, charakteru i duchovnej výchove podľa najnovších poznatkov.

Základné, stredné i vysoké školy zamestnávajú pedagógov, medzi ktorými by mali byť aj odborníci pripravení na výchovu v oblasti **všestraného vzdelania** osobnosti človeka.

Pre takýchto odborníkov sa však na školách zatiaľ miesto nenašlo. Ak sa na to nenašli peniaze, tak je to tragédiou pre budúcnosť rodín...

(Nepreháňam... – a už vôbec nežartujem!)

Nemýľme si ale pojem všeobecné/odborné vzdelanie s pojmom všestrané vzdelanie. Všestrané vzdelanie by malo zahrňovať odbor-

né vedomosti, ale aj vedomosti, súvisiace s tvarovaním charakteru, so sebaučinkou, s formovaním povahových vlastností človeka a s náukou o sile mysle a viery. Všestranné vzdelanie má byť aj „**náukou vo výchove k životu**“ človeka v jeho osobnom vzťahu medzi dvomi ľuďmi a ich budúcom spoločnom žití v nimi založenej rodine.

Rodina bola, je a aj bude najvýznamnejšou základnou bunkou spoločnosti. Preto zvýrazňovanie jej dôležitosti pokladám za nevyhnutné práve tak, ako pokladám za nevyhnutné vychovávať jednotlivcov k tomu, aby ich život v rodine naplnil uspokojením a robil ich spoločný život šťastným a zmysluplným. Poskytnutím všestranného vzdelania by škola vychovala z detí osobnosti, ktoré by boli kompletne pripravené **na praktický život**, pochopenie jeho podstaty a čo najšťastnejší spôsob jeho žitia...

Ministerstvo školstva disponuje vysokými školami, ktoré pripravujú psychologov aj na prácu s deťmi, no doteraz nenašlo pre nich trvalé miesta na každej škole v odbornosti, ktorú by sme mohli nazvať – „**výchovný pedagóg**.“

Súčasnú školu nemá v učebnom programe vyhradené vyučovacie hodiny, ktoré by boli venované **všestrannému vzdelaniu** detí. Zbytočne by sme hľadali aj na strednej či vysokej škole profesionálnych pedagógov, ktorí by mali vyhradené hodiny na výučbu o seba-poznaní, zmysle života, či na spôsob správneho výberu vhodného partnera pre praktický život. Nič podstatné sa študenti nedozvedia o tom, čo je to svedomie, nič sa neučia o tom, čo znamená rodičovstvo, a nič ani o výchove svojich detí...

Profesionálne formovať charakter a povahu mladého človeka v škole je mimoriadne potrebnou – ba až nevyhnutnou požiadavkou súčasnosti, ktorá by mala byť v záujme nielen vlády, rodičov, učiteľov a spoločnosti, ale aj samotných žiakov a študentov.

Zanedbávanie výchovy v oblasti formovania charakteru a povahových vlastností našej mládeže má nepriaznivý celospoločenský dosah a mimoriadne bolestne zasahuje aj partnerské vzťahy a rodinný život.

„**Všetko súvisí so všetkým**“, a preto aj výchova mladých ľudí k charakternosti, výchova k váženiu si práce iných, k čestnosti, k rozvážnosti a pokojnému uvažovaniu, k úcte k rodičom, učiteľom, všetkým ľuďom, ale aj úcte k prírode – to všetko súvisí so vzťahmi medzi partnermi, ktorým je táto kniha venovaná...

Mládež sa v škole dozvie niečo o ľudskom organizme, o hlavných orgánoch, o ochrane pred neželaným tehotenstvom, chorobou a pod. No je to úboho málo na to, aby vedel žiť človek s človekom

– aj ako s partnerom v trvalom a šťastnom vzťahu. Je to veľmi málo na to, aby mladí ľudia vedeli niečo o úcte k partnerovi, niečo o skutočnej láske, nezaloženej len na fyzickej príťažlivosti, niečo o spôsobe, ako si nájsť vhodného partnera, a takmer všetko o rovnosti vo vzťahu, o dôvere či o následkoch klamstiev v partnerstve...

Písať o výchove v oblasti duchovna, o význame sily dobrých i zlých myšlienok, o sile slova alebo o vibrácii a príťažlivosti energií – to je niečo, s čím sa v školských laviciach študenti určite nestretli. Učia sa veľa zbytočností – to vieme úplne všetci... Prečo(!) to nezmeníme? Kto – a hlavne: Prečo si to neželá?!

Škola poskytne všeobecné vzdelanie a neskôr i profesijné vzdelanie, ktoré je základnou podmienkou pre štandardné získavanie finančných prostriedkov. Tento druh vzdelania je základom pre zabezpečenie si hmotných prostriedkov či financií formou zamestnania. Prostriedkov potrebných i nevyhnutných len na prežitie.

Zdôrazňujem – „**na prežitie(!)**“, lebo skutočný život, a aj samotný spôsob šťastného a spokojného žitia, je závislý od nášho duševného pocitu. Od úcty k sebe samým, k rodine, k ľuďom, a hlavne od lásky, ktorú dávame i dostávame od svojho partnera a od okolia. Práve toto **precitovanie šťastia** v každodennom živote tvorí druhú polovicu kvality nášho života, ktorá je svojím významom z dlhodobého hľadiska mimoriadne dôležitá. (Viac v nasledujúcich častiach.)

Školy však pripravujú mladých ľudí len na naplnenie prvej polovice.

Ani pri všetkej úcte k ministerstvu školstva, školám a k celému pedagogickému zboru v školstve nemôže nikto tvrdiť, že školy nás pripravujú aj na naplnenie druhej polovice.

Škola nás pripravila na mnohé, ale nepripravila nás na to, čo je pre šťastný život človeka najdôležitejšie. Najdôležitejšie rozhodnutie života nie je voľba profesie ani druhu podnikania..., nie je ním ani výber firmy, kde chceme pracovať, či kúpa domu...

Najdôležitejším rozhodnutím života je výber partnera, s ktorým chceme žiť svoj život. Žiť a čo najkrajšie prežiť.

K tomu potrebujeme vedomosti na správny výber partnera, dobrú povahu, charakter, spoznanie zmyslu nášho života, vieru a – školu, ktorá nás to naučí...

Na záver: Čo by malo byť úlohou školy?

1. Poskytnúť všeobecné a profesijné vzdelanie.
2. Odborne formovať povahu a charakter žiakov/študentov.

Partnerské vzťahy

3. Poskytnúť základné vedomosti v oblasti partnerských vzťahov a o úlohe rodičov v rodine.
4. Poskytovať najnovšie vedomosti o duchovnej sile človeka ako neoddeliteľnej súčasťi života v hmotnom svete.
5. Viesť študentov k ochrane prírody a životného prostredia.

„Nevedomosť je začarovaný kruh Nešťastia – kým ju neodstránime, neskončí...“

(autor)

Vplyv spoločnosti a okolia na vedomie a vzťahy ľudí

„Polopravda je nebezpečnejšia ako lož.“

Takýmto výrokom som úmyselne začal túto časť, pretože sú to **polopравdy**, ktoré veľmi nenápadne, ale o to nebezpečnejšie vplývajú na vedomie ľudí a dokážu napáchať až neuveriteľné škody.

Polopравdy sa úspešne používajú v politike, v televíznych reklamách, pri prezentácii výrobkov... a pomaly už ani neexistuje oblasť, kde by sa polopравda nevyskytla.

S polopравdami sa vo vzťahoch často stretávame už pri prvom vzájomnom kontakte. Veľa jedincov ju používa od samého začiatku vzťahu v snahe získať si sympatie partnera určitým zavádzajúcim prikrášením svojej osoby, zamlčaním niektorých údajov zo svojho života, potláčaním negatívnych povahových vlastností alebo prikrášľovaním charakteru. Fantázia pri tom nemá hraníc...

Výsledkom používania poloprávd je síce ich začiatočný úspech, no skoro každý jeden vzťah sa nakoniec končí rozchodom alebo pokračuje na úrovni, pri ktorej zamilovaný človek začína tušiť a jasnejšie si uvedomovať, že bol – či stále je – podvádzaný. Práve vtedy v zamilovanom človeku nastáva chaos protichodných myšlienok, ktorý môžeme charakterizovať ako „**súperenie rozumu a srdca...**“

V takomto období je mladý človek ešte stále zamilovaný, no začína mať akýsi zlý pocit a hľadá logické a pravdivé odpovede na otázku: „**Prečo?**“

Prečo sa môj partner tak zmenil..., prečo mi stále dáva vyhýbavé odpovede..., prečo inak hovoril, a teraz inak koná...? S kým to vlastne žijem a aký je naozaj tento človek?

(Oznam: výraz „**partner**“ budem v celej knihe používať rovnako pre muža i ženu.)